

*Яловенко Аліна Андріївна,  
здобувачка вищої освіти  
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»  
Харківської державної академії культури*

*Науковий керівник:  
Шумакова Світлана Миколаївна,  
кандидатка мистецтвознавства,  
доцентка кафедри режисури  
Харківської державної академії культури  
<https://orcid.org/0000-0002-2269-3149>*

## **РОЛЬ СВІТЛА В СУЧАСНОМУ СЦЕНІЧНОМУ ПРОСТОРИ**

У сучасному сценічному мистецтві світло у розширеному його розумінні залишає за собою продукуючу роль створення атмосфери, відтворення настрою та емоційних вражень, разом з тим, втілення ідей і концептів вистав /мистецьких подій. Світло в руках творця постає ефективним комунікатором з його глядачем; воно спроможне створювати найфеєричніші враження. Сцена сьогодні оперує широким спектром технік та інструментів створення дійсно неповторної атмосфери, яка переносить глядача у світ уяви та загострених почуттів.

Світло в сценічному просторі є одним з ключових засобів художньої виразності та побудови взаємодії з публікою. Воно може пропагувати мистецькі сенси, підкреслювати в них акценти, принципово змінювати сам комунікаційний простір і створювати візуальну картинку у мистецькому контенті. Робота зі світлом сценографів та освітлювачів (з різними світловими джерелами, фільтрами і технікою) сьогодні зазвичай досягає потужних, посправжньому незабутніх і вражаючих ефектів. До сучасного інструментарію сценічних практик залучено розмаїття типів світлових джерел, включаючи світлодіодні прилади, лазери, рухомі голови й ін., з метою досягнення принципово важливої гнучкості і прояву творчого креативу у створенні світлових ефектів на основі найсучасніших технологій.

Монтаж світла завжди є скоригованим на ефект цільової аудиторії. Технічне оформлення сцени – результат взаємоузгоджених дій величезної

кількості фахівців: електриків, інженерів, світло- і звукорежисерів, дизайнерів, декораторів, режисерів-постановників та ін. Світло вибудовує драматургію, розгортаючи пропонований наратив, задає динаміку сценічної дії й підкреслює темпоритм.

Світло здатне формувати простір дії з найнеочікуванішими його «перереформатуваннями» в приголомшливих відеопроєкціях і мультиплікації (освітлення ефективно змінює візуальні розміри, форми в сценічному просторі, з потужною /уповільненою силою акцентує певні зональні спектри, деталі).

Сьогодні світло є засобом творення образного /творчого сприйняття, що «розчиняється» в усіх найвіддаленіших місцях сценічного простору. Освітлення – одна з найвизначальніших складових стилістики.

За допомогою новітніх LED технологій сьогодні можна видозмінювати простір практично в безмежному розумінні, створювати об'єм, задавати протяжність, висоту й емоційно-психологічний фон, створювати геометрію, малюнок, образ. Можна змістити акцент на емоційну складову світла, і це абсолютно нові перспективи.

Отже, світло в сучасному сценічному мистецтві – майже найпотужніший інструмент творення образного, творчого сприйняття. Завдяки філігранній роботі зі світлом і нового його застосування, зокрема залученню LED технологій, сучасні митці креативно втілюють свої задуми, намагаючись приголомшити сьогоднішнього вимогливого глядача, здивувати якого є надскладним завданням.

#### **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:**

1. Гомирева О. Мистецтвознавчий аналіз сценографії: сучасні тенденції оформлення вистав. URL: <https://goo.su/OAYvRi> (дата звернення: 05.04.24).
2. Види і особливості театральних прожекторів. URL: [https://luxpro.ua/ua/articles/198-vidi\\_i\\_osoblivosti\\_teatralnih\\_prozhektoriv](https://luxpro.ua/ua/articles/198-vidi_i_osoblivosti_teatralnih_prozhektoriv) (дата звернення: 05.04.24).
3. З історії театру і драми. URL: <https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Hvozdiev.pdf> (дата звернення: 02.04.24).
4. Що таке хороше світло на концерті: розповідають професіонали індустрії. URL: <https://liroom.com.ua/articles/good-light-alight/> (дата звернення: 02.04.24).